

"Cemel Vakası"nda iki tarafta da ölenlerin şehit olduğu söyleniyor, konu hakkında bilgi verir misiniz? Burada sahabeler yedi kebirden olan öldürme fiilini mi işlemiş oluyorlar?

Cemel savaşı; Hz. Ali (ra) ile Hz. Ayşe (ra) arasındaki bir içtihat savaşıdır. Hz. Osman (ra)'ı şehit edenlerin cezalandırılması hususunda, Hz. Ali (ra) adalet-i mahzayı esas alırken, muhalifleri olan Hz. Ayşe, Zübeyir ve Talha (ra) adalat-i izafiyeyi esas almışlardır. Aralarındaki bu içtihat farklılığına siyasi fesat girince savaş kaçınılmaz hale gelmiştir.

Adalet-i Mahza: Toplum için fert feda edilemez. "*Bir gemide dokuz canı bir masum olsa, o gemi batırılmaz.*" görüşünü savunuyor ki; bu aynı zamanda Kur'an'ın adalet anlayışıdır.

Adalet-i İzafiye: Toplumun selameti için ferdin hakkı feda edilebilir anlayışıdır. Bu görüşe göre "*dokuz canının cezalandırılması için bir masum feda edilebilir.*" Yalnız bu anlayış ancak adalet-i mahzanın uygulanmasının mümkün olmadığı yerde geçerlidir.

Hz. Osman (ra)'ı şehit eden güruh içinde, masumların da bulunmasından dolayı, halife olarak İmam Ali (ra) kısas tatbik edemiyor. Adalet-i mahzaya uygun olmadığını savunuyor. Muhalifler ise adalet-i mahza ancak şeyheyn zamanında mümkündü, şimdi tatbiki kabil değil, bu sebeple toplumun sükuneti için o güruhu cezalandırmak gerekir fikrini savunuyorlar.

Yani aralarında böyle hukuki bir içtihat ihtilafı bulunuyor. Bu ihtilafın içine bazı münafık ve Yahudiler de fesat sokunca, ihtilaf savaşa dönüşüyor. Cemel savaşında her iki tarafta makbul olmasından dolayı, onlar hakkında ileri geri konuşmak doğru değildir. Ehl-i sünnet alimleri, her iki tarafta ölenleri ehli cennet kabul etmişlerdir.

Kim haklı kim haksız meselesine girmek, sahabelere olan sevgi ve hürmeti zedeleyeceği için, bütün Ehl-i sünnet alimleri ittifak ile bu konuda ileri geri konuşmayı men etmişler. Sırf tarihi olaylara bakıp işin hakiki suretini ve kader boyutunu görmeden hüküm vermeye kalkışmak sakıncalı olur.

Ayrıca savaş ve cihad esnasında öldürmek meşrudur, bu sebeple

"Kim bir cana kıymamış veya yeryüzünde fesat çıkarmamış birisini öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibidir."(Mâide, 5/32)

ayetin kapsamına girmez. Bu ayette geçen **öldürme**; haksız yere ve meşru olmayan bir öldürmedir...